

Motion till riksdagen 2013/14:Sk404

av **Kerstin Engle m.fl. (S)**

Förstärkt arbete mot internationell skatteflykt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett starkt och tydligt engagemang i arbetet mot skatteflykt.

Motivering

I många länder med fattig befolkning finns naturtillgångar som vida överstiger värdet av världens samlade bistånd. Men idag lever omkring 1,5 miljarder människor på mindre än 2 US-dollar om dagen i länder som samtidigt är mycket rika på naturresurser. Inom EU diskuteras nu en lag som skulle tvinga olje-, gruv- och skogsföretag att publicera information om sina betalningar till regeringar i varje land där de verkar. Det kallas land-för-land-rapportering. En sådan lag är ett initiativ för att bekämpa så kallad kapitalflykt – att företag för ut vinster utan att betala skatt i de länder där de verkar. Utebliven skatt är ett utbrett problem som gör att utvecklingsländer går miste om resurser som skulle kunna investeras i egen fattigdomsbekämpning och för att bygga landet med fungerande infrastruktur, skolor och högre utbildning, sjukhus och en egen stark offentlig sektor som kan säkerställa att företag och individer håller landets lagar. Multinationella företags kapitalflykt kostar idag utvecklingsländer mer än vad de förlorar genom korrup­tion och mer än det bistånd de får.

I motsats till vad de flesta tror, så är södra Afrika en nettoutlånare till resten av världen i den meningen att dess utländska tillgångar överskrider dess utländska skulder. Men medan dessa tillgångar finns hos privatpersoner, är skulderna offentliga och ägs av den afrikanska befolkningen genom deras regeringar. Den ackumulerade kapitalflykten från Afrika söder om Sahara från 1970-talet och framåt – över 700 miljarder amerikanska dollar – överskrider med råge den skuld som regionen har. I detta arbete står stora delar av

Fel! Okänt namn på

det civila samhället i Sverige enat, och många, t ex Action Aid, Concord Sverige, Diakonia och Forum Syd gör ett mycket bra arbete i dessa frågor.

G20-ländernas finansministrar har vid sitt möte i Moskva i februari 2013 uttalat att säkra skattebaser utgör en viktig del i arbetet för långsiktigt hållbara finanser och att man är beredd att vidta åtgärder för att komma till rätta med skatteflykt.

Nu handlar det om att stödja varje lands rätt att beskatta verksamhet som pågår inom landets gränser. Många fattiga länder skulle vara självförsörjande och inte behöva ta emot bistånd och inte heller behöva ta dyra utländska lån om de hade en starkare stat som hade resurser att kontrollera sina gränser och ta in skatt.

OECD har presenterat en plan för att bekämpa skatteflykten i världens största ekonomier. Många är dock kritiska till att planen inte inkluderar utvecklingsländer.

OECD:s ambition är att nu försöka täppa till luckor mellan olika länders system – kryphål som multinationella företag har blivit skickliga på att utnyttja. Företag som i hög utsträckning handlar internt mellan dotterbolag för att undvika skatt har varit föremål för stor debatt i USA och Europa på senare tid.

OECD har målet att ha förändrat de internationella skattereglerna och nått en lösning inom två år. Handlingsplanen innebär att företag tvingas redovisa per land som de är verksamma i för att det ska vara möjligt att se var vinsterna görs och vad multinationella bolag ska betala i skatt i ett land. Idag presenterar bolagen endast en sammanslagen global redovisning på koncernnivå.

Men OECD borde kunna gå längre och kräva att dessa uppgifter ska vara tillgängliga för allmänheten och inte enbart medlemsländers skattemyndigheter. Det är viktigt att man inte förbiser utvecklingsländers betydelse i kampen mot skatteflykten – länder där kapitalflykt har stora och skadliga effekter för regeringar som redan kämpar med att kunna finansiera offentlig sektor.

OECD:s plan måste i högre grad omfatta den svåra situationen i utvecklingsländerna, ett globalt problem måste få en global lösning. Reformprocessen måste inkludera utvecklingsländerna och inte utesluta dem. Risken är, även om ambitionen är god, att man inte kommer tillrätta med problemen.

Regeringens hållning angående försöken att täta till möjligheten för skatteflykt måste vara aktiv. Just nu är det särskilt viktigt att Sverige agerar i den pågående processen på de sätt som är relevanta för att motarbeta skatteflykt och att vi får en verkningsfull och modern handlingsplan mot skatteflykt.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2013

Kerstin Engle (S)

Carina Hägg (S)

Christer Engelhardt (S)

Gunnar Sandberg (S)

Hans Hoff (S)

Johan Andersson (S)

Kent Härstedt (S)

Per Svedberg (S)

Suzanne Svensson (S)

Thomas Strand (S)

Lennart Axelsson (S)

Cecilia Dalman Eek (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Hans Ekström (S)

Hillevi Larsson (S)

Karin Åström (S)

Krister Örnfjäder (S)

Peter Jeppsson (S)

Sven-Erik Bucht (S)

Åsa Lindestam (S)